

Stichting Kinderspeelzaal

KIJK... onze ouders

Inhoudsopgave

Hoofdstuk		Pagina
1	Inleiding	4
1.1	Inleiding	4
2	Kindvolgsysteem KIJK!	5
2.1	De KIJK! cyclus	5
2.2	DE AVG en KIJK	6
2.3	KIJK! 0-7	6
2.4	CITO en KIJK!;	7
2.5	De inspectie en KIJK!;	7
2.6	Een ontwikkelingsachterstand of voorsprong?	7
2.7	Taal registratie 0-Meting	7
3	De ontwikkelijnen	9
3.1	Het individueel rapport	14

1

1.1

Inleiding

Inleiding

Het werken met het Ontwikkelingsvolgsysteem Kijk!

Bij de intake worden ouders geïnformeerd over het werken met KIJK binnen onze peutercentra en verwijzen wij naar de website voor dit document "KIJK...Onze Ouders".

Het stimuleren van de ontwikkeling van uw peuter en dat proces sturen, is de belangrijkste taak van onze pedagogisch medewerkers. Om na te gaan of dat doel wordt bereikt én om te bepalen wat uw peuter nodig heeft om verder te komen, hebben onze pedagogisch medewerkers inzicht nodig op de totale ontwikkeling van uw peuter. Om de totale ontwikkeling van een peuter in beeld te brengen gebruiken wij KIJK!.

KIJK! is een registratie webbased systeem waarbij de pedagogisch medewerkers van Stichting Kinderspeelzaal aan de hand van 10 ontwikkellijnen en basisgegevens uw peuter(s) volgen, observeren en weer registreren, wat ze gezien en gehoord hebben op het peutercentrum, in KIJK!.

Juist de kleinere nuances in de ontwikkeling en het welbevinden van onze peuters bieden aanleiding om ons aanbod hier op af te stemmen: wat is voor uw peuter de volgende stap? KIJK! stelt ons in staat om op een eenduidige wijze met dit systeem en met elkaar de ontwikkeling van peuters met een ontwikkelingsvoorsprong of – achterstand (op één of meer ontwikkelingsgebieden) in kaart te brengen en te evalueren.

Met KIJK! 0-7 Kunnen we voor de peuters van 2-4 jaar;

- De ontwikkeling in kaart brengen door observatie en registratie;
- De onderwijsbehoeften van ieder kind of van een groep kinderen te bepalen;
- Een beredeneerd aanbod ontwerpen;
- De resultaten van ons aanbod monitoren op het niveau van het peutercentrum, het bestuur of de gemeente.

U als Ouder kan met vragen zitten waar de pedagogisch medewerkers geen weet van heeft. Omgekeerd kan de pedagogisch medewerker iets zijn opgevallen wat voor u als ouders nieuw is.

Ouders en pedagogisch medewerkers vormen dus twee essentiële informatiebronnen en door samen te werken komt de gezamenlijke verantwoordelijkheid het beste tot zijn recht. Als ouders thuis extra met hun kind bezig zijn en zij zich gedeeld verantwoordelijk voelen voor de ontwikkeling en educatie van hun kind, in aansluiting op hoe het kind zich op het peutercentrum ontwikkelt, heeft dit een positief effect op de verdere ontwikkeling van uw peuter.

Met KIJK!...Onze Ouders geven wij een uitgebreide uitleg over de communicatie en rapportage uit KIJK! aan ouders van onze peuters. Stichting Kinderspeelzaal heeft binnen verschillende gemeenten peutercentra 's. De medewerkers van de gemeente Den Haag en de gemeente Delft hanteren dezelfde frequentie van het observeren en registreren per jaar. De oudergesprekken worden hier ook op afgestemd. Binnen Midden Delfland en Lansingerland zal de frequentie anders liggen en worden de oudergesprekken hierop afgestemd. Mocht u na het lezen van dit document nog vragen hebben over onze werkwijze en KIJK!, kunt u altijd terecht bij de pedagogisch medewerkers van uw peutercentrum.

2

Kindvolgsysteem KIJK!

2.1

De KIJK! cyclus

Aan de hand van 10 ontwikkelijnen en basisgegevens volgen wij uw peuter(s), we observeren en registreren in KIJK! wat we meerdere keren gezien en gehoord hebben. Dit doen we vanaf het moment dat uw peuter bij ons op het peutercentrum komt.

We observeren, dat wil zeggen: 'wat zie ik' bij het gedrag van de peuter en 'wat hoor ik', wat zegt de peuter als hij praat tegen de pedagogisch medewerker of een andere peuter tijdens de activiteiten op de groep.

We registreren, dat wil zeggen: we noteren, we schrijven de gedragingen op (wat de peuter doet), die we meerdere malen hebben gezien of gehoord.

We observeren de volgende basisgegevens en ontwikkelingslijnen;

Basisgegevens;

- Basissenmerken
- Betrokkenheid
- Spraak- en taalontwikkeling

Ontwikkelingslijnen;

1. Omgaan met zichzelf
2. Omgaan met anderen
3. Zelfredzaamheid
4. Spel ontwikkeling
5. Spraak- en taalontwikkeling
6. Grote Motoriek
7. Kleine Motoriek
8. Cognitieve ontwikkeling
9. Ontluikende gecijferdheid
10. Ontluikende geletterdheid

Onze KIJK! cyclus in de praktijk, wat registreren wij van uw peuter in KIJK! en wat betekent dit voor u als ouders;

Als uw peuter is geplaatst op een peutercentrum voegen we uw kindgegevens toe in KIJK;

- Iedere nieuwe peuter krijgt een 0-Meting o.b.v. de basisgegevens; Basissenmerken, Betrokkenheid en de ontwikkelijn; Spraak- en taalontwikkeling. We observeren uw peuter voor een periode van 4 tot 8 weken en zullen over deze wenperiode met u in gesprek gaan. Een van de pedagogisch medewerkers, de mentor van uw peuter, zal na de wenperiode een afspraak met u inplannen voor dit oudergesprek;

- In een schooljaar registreren wij in de gemeente Delft en Den Haag twee keer (halfjaarlijkse registratie) en maakt KIJK! een (individueel) rapport op voor uw peuter. Het registreren gebeurt in januari en in juni. Tussen de registraties door observeren (volgen) wij uw peuter aan de hand van de 10 ontwikkelingslijnen. De pedagogisch medewerkers zullen u begin februari en begin september uitnodigen voor een 10 minuten gesprek om de ontwikkeling van uw peuter te bespreken aan de hand van het individueel rapport. In de gemeente Midden Delfland en Lansingerland registreren wij naast de 0-meting een kind bij het bereiken van het 4^e levensjaar. Indien er een kind is met zorg zal er halfjaarlijks geregistreerd worden;
- Wanneer uw peuter bijna het 4^e levensjaar bereikt zullen wij u uitnodigen voor een exitgesprek (voordat uw peuter 3 jaar en 11 maanden is) en sluiten het dossier van uw peuter in KIJK! af. Wanneer bij ons bekend is naar welke basisschool uw kind gaat zullen wij uw kind (met toestemming van ouders) "digitaal verhuizen" in KIJK!.

Bij het bereiken van het 4e levensjaar geven we alle individuele rapporten (alle registraties uit KIJK) mee aan onze ouders en deze maken deel uit van uw Kind dossier.

2.2

DE AVG en KIJK

Sinds 25 mei 2018 is de Algemene verordening gegevensbescherming (AVG) van toepassing. Vanwege de AVG moeten ouders toestemming geven voor het overdragen van het kind dossier aan de desbetreffende basisschool. Wij vragen aan onze ouders om bij de inschrijving hier al toestemming voor te geven.

Ondergetekende(n) verklaart/verklaren:

- kennis te hebben genomen van het Privacy beleid conform de Algemene Verordening Gegevensbescherming (AVG) van Stichting Kinderspeelzaal, welke op de website www.kinderspeelzaal.nl is te raadplegen;
- kennis te hebben genomen en akkoord te gaan met de algemene voorwaarden, welke ook op de website van de stichting te raadplegen zijn;
- toestemming te verlenen voor de verwerking van de persoonsgegevens van u en uw kind;
- dat de hiervoor vermelde gegevens juist zijn.

Het voeren van oudergesprekken met behulp van KIJK!;

In onze jaarplanning hebben wij bij het afsluiten van de registraties voorafgaand de oudergesprekken gepland. Dit maakt dat we de gesprekken met ouders voeren met actuele individuele rapporten.

We kiezen ervoor om deze rapporten *we!* met de ouders mee te geven bij het bereiken van het 4^e levensjaar.

Wanneer we de rapporten voor de ouders uitprinten kiezen we er *niet* voor om eerder gemaakte observaties uit te printen.

2.3

KIJK! 0-7

We hebben gekozen voor *de module KIJK! 0-7* voor het volgen van de ontwikkeling van kinderen die deelnemen aan een VVE programma en bij ons instromen bij het peutercentrum. Bij de overgang van het peutercentrum naar de (samenwerkende) basisschool, heeft de leerkracht met deze module, de beschikking over alle geregistreerde ontwikkelingsgegevens van het kind én kan op dezelfde lijnen verder gaan met observeren en registreren. *Een doorgaande lijn ontstaat, die belangrijk is.*

De beginsituatie van de kleuter hoeft niet meer ingesteld te worden. Nu komt de kleuter meteen in zijn groep (geplaatst door de basisschool) en kan de leerkracht direct zien waar het kind gebleven is en daar ook op verder observeren en registreren.

De pedagogisch medewerker en de leerkracht gaan met elkaar in gesprek over de ontwikkeling van uw peuter, dit noemen wij een 'warme overdracht'.

De overdracht van het KIJK! kind dossier is ook digitaal ('koude overdracht') en gebeurt met toestemming van de ouders.

2.4

CITO en KIJK!;

Voor elk kind worden de stimulerende en belemmerende factoren in kaart gebracht met KIJK! en aangevuld met informatie over basale ontwikkelbehoeften en de sociaal-emotionele ontwikkeling. Bij volledige implementatie en toepassing van KIJK! worden de Cito toetsen overbodig. Op onze peutercentra volgen we de ontwikkeling op alle 10 ontwikkelgebieden en sturen we direct bij met een beredeneerd ontwikkelaanbod. De peuters krijgen een passend aanbod gedurende hun gehele voorschoolperiode. Er worden geen Cito toetsen meer afgenomen bij de peuters.

2.5

De inspectie en KIJK!;

KIJK! voldoet aan de eisen van de inspectie.

De inspectie stelt: "dat een peutercentrum/school een observatie-instrument of observatiesysteem gebruikt waarin het te observeren gedrag duidelijk is omschreven en dat er afspraken zijn over hoe en wanneer de observatiegegevens verzameld worden". Bij de beoordeling of een peutercentrum/school gestructureerde observaties voor peuters uitvoert, beoordeelt de inspectie niet of het observatie instrument/observatiesysteem/peuter-kleutervolgsysteem genormeerd en/of gevalideerd is. Anders dan bij genormeerde toetsen is voor deze systemen namelijk geen onafhankelijke beoordeling van de betrouwbaarheid en validiteit beschikbaar.

2.6

Een ontwikkelingsachterstand of voorsprong?

Onderzocht is hoe groot het verschil tussen de chronologische leeftijd (de daadwerkelijke leeftijd) en ontwikkelingsleeftijd mag zijn, wil er sprake zijn van een signaal. Een kind ontwikkelt in geen enkel geval op alle gebieden in een gelijk tempo. Op basis van onderzoek vanuit Bazalt bij ruim 1100 kleuters is als vuistregel geformuleerd dat een verschil van meer dan 4 maanden duidt op een ontwikkelingsachterstand of voorsprong.

Er is sprake van een ontwikkelingsachterstand op het moment dat een kind de bepaalde mijlpalen in KIJK! niet kan behalen op de leeftijd waarop dit doorgaans gebruikelijk is en loopt op een aantal gebieden achter, maar kan wel op een aantal gebieden zich tamelijk goed hebben ontwikkeld. Dit houdt in dat wij KIJK! 0-7 gebruiken als signaleringsinstrument.

In hetzelfde onderzoek is er vastgesteld dat er een sterke samenhang is tussen ontwikkelingsleeftijd en chronologische leeftijd (validiteit). Dit betekent dat KIJK! 0-7 een geschikt instrument is om de ontwikkeling van jonge kinderen te volgen en stelt de pedagogisch medewerkers in staat tijdig te signaleren indien peuters nog niet de diagnose, ontwikkelingsachterstand hebben.

2.7

Taal registratie 0-Meting

KIJK! gaat uit van een gemiddelde ontwikkeling op taalgebied van kinderen die Nederlands als eerste taal hebben. NT2 kinderen, die Nederlands als tweede taal leren komen vaak binnen met een grote achterstand op taal spraak.

De 0-Meting is voor iedere reguliere peuter die instroomt.

We observeren en registreren op de gebieden Basiskenmerken, Betrokkenheid, Risicofactoren (indien er signalen zijn van een afwijkende ontwikkeling) en Spraak- en Taalontwikkeling. We registreren een peuter die de Nederlandse taal niet beheerst (een doelgroepkind) op de chronologische leeftijd bij instroom van de peutergroep. De taalontwikkeling (achterstand) zegt niets over de cognitieve ontwikkeling.

De ontwikkelachterstand zal omschreven worden bij de opmerkingen van de ontwikkelrijn Spraak- en Taalontwikkeling (NT2 peuter, omschrijf de factoren die invloed hebben op taalachterstand en de thuissituatie) en de ontwikkeling zal volgens de indicatoren van de Spraak- en Taalontwikkeling gevolgd worden. Voor kinderen die Nederlands als eerste taal hebben en met een achterstand binnen komen registreren wij wel de ontwikkelleeftijd na observaties.

3

De ontwikkellijnen

Aan de hand van een aantal ontwikkelingslijnen maken we zichtbaar wat het kind al kan en weet en welke volgende stap in zijn ontwikkeling mogelijk is. We stellen doelen en passen ons handelen hierop af. We observeren tijdens activiteiten waarbij ze actief bezig zijn en kijken gericht naar de kinderen. We krijgen hierdoor belangrijke gegevens over hun ontwikkeling en noteren deze observatiegegevens in KIJK!.

De tekenontwikkellijn kunnen we het beste observeren als het kind spontaan en uit eigen beweging aan het tekenen is. Bij jonge kinderen is tekenen vooral een motorische activiteit waar ze plezier aan hebben. Dit doen ze met allerlei materialen, het gaat om de beweging en het spoor wat ze met de beweging achter laten. De resultaten voor de peuters kunnen wisselend zijn en hebben meer tijd nodig om te rijpen en te oefenen voor het bereiken van een volgende ontwikkelingsfase. Tot de leeftijd van 4 jaar zit het jonge kind nog in een krabbelstadium.

De tekenontwikkellijn in KIJK registreren wij in de gemeente Den Haag en Delft, vanwege de latere ontwikkeling niet.

Wij richten ons meer op de motorische ontwikkeling van de peuters, de fijne en grove motoriek en werken met een unieke methode om kinderen vanuit hun eigen emoties, hun eigen bewegingenvlot, vloeiend en veerkrachtig de beginselbewegingen van het schrijven bij te brengen, met schrijfdans.

Met de richtingen naar boven, naar beneden, naar links en naar rechts, en met de bewegingen heen en weer, rond, kronkelend en golvend, kan al veel geschrijfeld en gespeeld worden. Het schrijbelen sluit aan op de expressiemogelijkheden die het kind zelf van nature zoekt (krassen, rondkronkelen...) en is een goede afdruk van de innerlijke belevingswereld. Van kriebelen en krassen naar de meest elementaire basisbewegingen gaan. Dat doen we door te ervaren en te ontdekken, in de lucht, op bord en papier, met glijverf en glijklei, scheerschuim en zand...

Met muziek ervaren kinderen hoe ze zich op een ontspannen manier kunnen uiten op papier.

Basissenmerken;

De basissenmerken zeggen iets over het welbevinden (voelt een kind zich goed) van een kind. Dit kan van dag tot dag verschillen. Een kind kan zich niet verder ontwikkelen als de basissenmerken 'meer niet', dan 'wel aanwezig' zijn. We observeren (kijken) of het kind vrij is en het kind lekker in zijn vel zit, heeft hij/zij het naar zijn zin en voelt hij/zij zich op zijn gemak? Kan het kind zichzelf bezighouden en zich niet snel uit het veld laat slaan als iets niet lukt. Laat het kind merken dat hij/zij het ergens niet mee eens is, maar hij/zij huilt of protesteert niet zonder reden. Het kind heeft positieve contacten met andere kinderen, straalt rust uit en schrikt niet van lichamelijk contact.

Bij basissenmerken observeren wij voornamelijk of het kind;

- Open staat voor- en plezier heeft in de wereld om hem heen;
- Nieuwsgierig, ondernemend en onderzoekend is;
- Zelfvertrouwen heeft en over een stabiel zelfbeeld beschikt.

Wij observeren concreet, feitelijk gedrag en beschrijven wat we zien, zonder hier een conclusie aan te verbinden.

Moet het kind huilen wanneer hij gebracht wordt, of als zijn ouder weggaat?

Laat het kind zich troosten door de pedagogisch medewerker?

Reageert hij op andere kinderen?

Pakt hij nieuw speelgoed of materiaal? Begint hij uit zichzelf met een activiteit?

Bij de observaties en registraties van De Betrokkenheid geven we aan of de basiskenmerken bijna altijd ++, meer wel dan niet +-, meer niet dan wel -+, (bijna) nooit --, aanwezig zijn. Deze opmerkingen zijn terug te vinden op het individueel rapport van uw peuter.

Betrokkenheid

Betrokkenheid zien we als kinderen iets voor elkaar willen krijgen tijdens hun spel. Betrokkenheid slaat niet op de inhoud van het spel, maar op de kwaliteit ervan. Bij het observeren van betrokkenheid kijken we dus niet zozeer naar welk materiaal het kind gebruikt of wat het resultaat van de bezigheid is, maar naar het bezig zijn van het kind.

Betrokkenheid kun je niet rechtstreeks zien en kun je alleen observeren vanuit het eigen spel (leerproces) van het kind. Om er een indruk van te krijgen gaan de pedagogisch medewerkers af op kenmerkende gedragingen, wat zie ik? Deze vormen de signalen en hoe meer signalen je ziet, hoe duidelijker het is dat er sprake is van betrokkenheid.

Bij Betrokkenheid signaleren we of het kind;

- Geconcentreerd bezig is;
- Energie steekt in zijn activiteit;
- Niet steeds hetzelfde doet maar creatief omgaat met zijn spel;
- In zijn houding concentratie laat zien; of zijn ogen gericht zijn op zijn spel;
- Doorzet in zijn activiteit en langere tijd met zijn spel bezig is;
- Nauwkeurig is en aandacht heeft;
- Direct aan de slag wil gaan.

Begint het kind aan een activiteit?

Word het spel vaak onderbroken door het kind, of speelt hij/zij zonder zich te laten afleiden?

Zijn de ogen gericht op zijn spel, of kijkt hij/zij een andere richting uit?

Bij de observatie en registratie van De Betrokkenheid kunnen we met behulp van de eergenoemde signalen een indruk krijgen van hoe een kind zijn spel beleeft. We doen dit aan de hand van een vijfpuntschaal die varieert van 1 tot en met 5. De waardes lopen van 'geen activiteit' tot 'volgehouden', 'intense activiteit'. De schaalwaarde van de Betrokkenheid is terug te vinden op het individuele rapport van uw peuter.

De Ontwikkelingslijnen;

De ontwikkelingslijnen zijn opgedeeld in fasen en bij elke fase staat een omschrijving en concrete voorbeelden van de ontwikkeling. Met iedere fase maakt de peuter een kleine sprong in zijn ontwikkeling. We spreken dan van een ontwikkelingsleeftijd. Naast de ontwikkelingsleeftijd is er de 'echte' leeftijd van een kind, de kalenderleeftijd. Deze twee lijnen zijn zichtbaar op het individueel rapport en zijn de fases ingekleurd tot waar de peuter zich heeft ontwikkeld. Het individueel rapport van een kind bestaat uit basisgegevens en ontwikkelingslijnen.

Omgaan met zichzelf;

Vanaf 2.5 jaar ontdekt de peuter zijn eigen 'ik', en noemt zijn eigen naam. In de volgende fase tot 3 jaar probeert de peuter steeds meer zijn eigen wil door te zetten of wordt zijn boosheid veroorzaakt doordat hij iets niet voor elkaar krijgt. Vanaf 3 jaar is het besef van wat wel en niet mag aanwezig en is nog erg op zichzelf gericht en toont wel zorg en aandacht voor zijn omgeving en de andere kinderen. Tot vier jaar is het nog moeilijk om met regels om te gaan en lukt het nog niet altijd om ze na te leven. Wij observeren en registreren aan de hand van de gedragingen op de ontwikkelingslijn omgaan met zichzelf. De fasen zijn in het schema ingedeeld op leeftijd en ieder kolom heeft bovenaan een cijfer die de leeftijdsfase (de ontwikkelingsleeftijd) aangeeft.

2.6	3	3.6	4	4.6
Eigen wil wordt sterker. Ontdekt dat het invloed op de omgeving kan uitoefenen. Zegt bij alles 'nee', wil alles zelf doen. Is blij als het iets kan.	Wordt driftig als iets niet mag of niet lukt. Zegt 'nee' en doet het toch. Zet eigen wil door. Gebruikt het woord 'ik'. Kan 6 of meer lichaamsdelen aanwijzen.	Is nog erg op zichzelf gericht. Weet wat wel of niet mag, maar gedraagt zich er nog niet naar. Is angstig in vreemde situaties.	Ziet concrete verschillen tussen zichzelf en anderen. Onderkent nog niet dat anderen gevoelens en wensen hebben. Stelt behoeftes even uit.	Eerste gevoelens van trots en schaamte. Wat ik denk en zie, denkt en ziet iedereen. Kan meeleven in concrete situaties. Benoemt eenvoudige positieve en negatieve gezichtsuitdrukkingen, zoals boos, blij en angst. Gebruikt en begrijpt het woord 'wij'.

Omgaan met anderen;

De peuter van 2.5 jaar heeft interesse voor wat andere kinderen doen en is nog niet toe aan samenspelen. Vaak spelen de kinderen van deze leeftijd wel naast elkaar hetzelfde spel. Vanaf 3 jaar ontstaat er steeds meer belangstelling voor andere mensen en kinderen. In de volgende fase tot 4 jaar is het delen en wachten op de beurt nog moeilijk en is de aandacht meer gericht op zichzelf dan op de ander. Het kind wil graag de volwassenen tevreden stellen. Wij observeren en registreren aan de hand van de gedragingen op de ontwikkelijn omgaan met anderen.

2.6	3	3.6	4	4.6
Zoekt andere kinderen op en speelt ernaast. Is sterk op zichzelf en op eigen behoeften gericht. Vertrouwt erop dat volwassene terugkomt. Delen van speelgoed is nog steeds moeilijk.	Toont belangstelling voor andere kinderen. Houdt geen rekening met een ander. Is soms hard ten opzichten van anderen. Speelt hetzelfde spel naast een ander.	Krijgt meer belangstelling voor andere mensen en kinderen. Heeft een duidelijke voorkeur voor bepaalde personen.	Is sterk betrokken op PM. Doet nog veel alleen. Geniet van activiteiten in kleine groepen. Stelt zich afhankelijk op. Helpt spontaan.	Zoekt korte 'tussendoor contacten'. Zoekt meer uit zichzelf het contact met de pedagogisch medewerker.

Zelfredzaamheid;

Het kind is in staat voor zichzelf te zorgen zonder dat het daarbij afhankelijk is van de hulp van anderen. Hoe het kind zich ontwikkelt hangt af van het karakter en de ondersteuning van de opvoeders. Overbezorgd zijn en verwennen kan de ontwikkeling tegenhouden en het kind te vroeg te veel dingen zelf laten doen werkt ook averechts. Het gaat om de juiste balans tussen hulp bieden en vertrouwen in wat het kind kan. Het kind leert groot te worden en groot te zijn. Wij observeren en registreren aan de hand van de gedragingen op de ontwikkelijn Zelfredzaamheid.

2.6	3	3.6	4	4.6
Is nog niet zindelijk, zegt het te laat. Drinkt uit een kopje maar knoeit nog. Wil helpen bij opruimen en schoonmaken.	Kleedt zichzelf uit. Eet met lepel en vork. Drinkt uit een kopje zonder te morsen. Is overdag geregeld zindelijk. Kent eigen naam.	Is overdag meestal zindelijk. Probeert zichzelf aan te kleden.	Wil zelf problemen oplossen. Draagt zichzelf graag uit. Beluisteren en opvolgen van mondelinge instructie is nog een zwak punt.	Maakt duidelijk wat hij wil. Geeft aan dat hij hulp nodig heeft. Begrijpt goed wat anderen van hem verwachten. Haalt beker uit tas en maakt zelf fruitdoos open. Geeft aan dat hij hulp nodig heeft.

Spel ontwikkeling;

Kinderen die zelfvertrouwen hebben, nieuwsgierig zijn, initiatief nemen, die zich veilig voelen maken een stap in hun ontwikkeling. Spelen is een zelfgekozen activiteit en het is de basis voor het leren en ontwikkelen. Spel heeft een positieve invloed op de sociale en emotionele ontwikkeling (uiten gevoelens door spel en leert door spel wat hij moet doen in bepaalde situaties met andere kinderen, denk aan rekening houden met anderen), de cognitieve ontwikkeling (spel stimuleert kinderen om nieuwe ervaringen op te doen), de motorische ontwikkeling (spel van kinderen hangt samen

met een activiteit waarbij ze bewegen). Wij observeren en registreren aan de hand van de gedragingen op de ontwikkelijjn Spel ontwikkeling.

2.6	3	3.6	4	4.6
Speelt naast andere kinderen (ieder eigen spel). Oefenspel: bijvoorbeeld blokken stapelen. Manipulerend spel met vormloze materialen als zand en water.	Speelt hetzelfde spel, naast ander kind. Imitatiespel: (nadoen van gedrag van volwassenen), bijv. roeren in een pot is koken.	Spelen naast elkaar, soms samen, bijvoorbeeld met rijdend materiaal. Aanzet tot symbolisch spel: doet alsof de pop de baby is, geeft de pop een kus. Legt de pop in de wieg.	Speelt eenvoudige gezelschapsspelletjes o.l.v. volwassene. Doet korte tijd mee met groepsactiviteiten zoals kringspelletjes en liedjes. Eenvoudig rollenspel waarbij het kind eenvoudige rollen aan kan nemen, soms meer tegelijk. Eenvoudig constructiespel: willekeurig bouwen, creëren. Patronen maken.	Speelt regelspel met andere kinderen maar houdt zich nog niet aan de regels. In het symbolisch spel kan materiaal andere betekenissen krijgen, afwijkend van de realiteit. Kinderen vullen het in met hun eigen fantasie en verbeelding. Omdat kinderen meer op elkaar gericht zijn ontstaat ook meer associatief spel.

Spraak- en taalontwikkeling;

De eerste vier jaar zijn kinderen het meest gevoelig voor het leren van een taal. De ontwikkeling van de taal is wellicht de belangrijkste ontwikkeling. Met taal kan het kind contact hebben met andere mensen, informatie overdragen, gevoelens uiten en plezier hebben. Wij observeren en registreren aan de hand van de gedragingen op de ontwikkelijjn Spraak- en taalontwikkeling en richten ons op het spontane taalgebruik en begrip. Taal van het kind in zijn natuurlijke omstandigheden is het vertrekpunt.

2.6	3	3.6	4	4.6
Articulatie is nog onvolledig. Spreekt in tweewoordzinnen "Mama fles" en kan daarmee duidelijk maken wat hij bedoelt. Spreekt over zichzelf met eigen naam. Herkent voorwerpen aan hun naam.	Woordenschat breidt zich verder uit. Spreekt in twee- en driewoordzinnen. Uitspraak van medeklinker-combinaties lukt nog niet "toel" i.p.v. "stoel". Eenvoudige vraagzinnen bijv: "Is pop nou?". Beantwoordt eenvoudige vragen.	Spreekt in zinnen van drie tot vier woorden. De zinsbouw is nog gebrekkig. Meervoudsvormen en verkleinwoorden geven nog problemen. Gebruikt 'ik' en 'jij' correct. Houdt van verhalen, rijmpjes en versjes.	Spreekt in zinnen van vier woorden. Spreekt vrijwel alle klanken goed uit, behalve 'r' en sommige medeklinkercombinaties. Houdt van verhalen, rijmpjes en versjes. Stelt wie-, wat-, waar vragen.	Spreekt in uitgebreide enkelvoudige zinnen en samengestelde zinnen "en toen...", en dan.. ". Gebruikt vraagzinnen "wie heeft...", waar is...?". Praat over onderwerpen buiten het hier en nu "Bij de bakker...". Probeert na te vertellen wat een ander heeft verteld. Kent enkele gespreksregels zoals 'vinger voor de mond'. Verbuiging van woorden is dikwijls juist, maar nog niet bij werkwoorden.

Grote Motoriek;

Bij de motorische ontwikkeling onderscheiden we de grote motoriek en de kleine motoriek. De grote motoriek verwijst naar bewegingen met het hele lichaam zoals lopen, springen, kruipen, rollen, klimmen, gooien enz. Wij observeren en registreren aan de hand van de gedragingen op de ontwikkelijjn Grote Motoriek.

2.6	3	3.6	4	4.6
Beweegt tijdens het lopen ook de voet. Springt zonder steun op de vlakke voet. Klautert overal op en af. Kan stukje hardlopen maar nog niet goed stoppen of van richting veranderen.	Kan van richting veranderen en stoppen. Loopt op tenen. Rijdt op driewieler. Vangt grote bal met beide armen. Springt van onderste traptrede. Staat nog onvast op één been.	Zwaait met de armen tijdens het lopen. Staat circa twee seconden op één been. Loopt moeiteloos achteruit. Trapt en stuurt op een driewieler.	Rent en springt. Vangt grote bal in de handen. Vangt kleine bal door met handen een schaalte te vormen. Staat op tenen.	Evenwicht: loopt over een lijn, staat vijf seconden op één been. Vangt met twee handen kleine bal. Klimt hinkelt, springt en huppelt. Vaak is nog sprake van een massaal bewegingspatroon.

Kleine Motoriek;

Bij de kleine motoriek bekijken wij de ontwikkelingen naar activiteiten met de vingers, handen, armen en ogen die een rol spelen bij bijvoorbeeld het vastpakken van voorwerpen, stapelen of proberen ergens iets in te passen. Wij observeren en registreren aan de hand van de gedragingen op de ontwikkellijn Kleine Motoriek.

2.6	3	3.6	4	4.6
Maakt krabbel. Bouwt toren van zes tot acht blokken. Bewegingen zijn nog erg massaal (gestuurd vanuit schouder en bovenarm).	Penseelgreep: houdt potlood vast met alleen de vingers. Slaat bladzijden één voor één om. Bewegingen zijn nog massaal. Speelt met kleine voorwerpen.	Bouwt toren van meer dan negen blokken. Doet grote knopen open en dicht.	Hanteert schrijf- en tekengereedschap vanuit de schouder en elle boog. Opponeert duim. Knipt kleine stukjes. Manipuleert met klein constructiemateriaal (Lego).	Rijgt grote kralen. Maakt ingewikkelder bouwsels. Knipt een blad door. Doet rits open en dicht. Maakt grovere beweging vanuit pols.

Cognitieve ontwikkeling;

Bij jonge kinderen begint het denken met doen en het onderzoeken en experimenteren met allerlei voorwerpen en materialen. Maar ook het onderzoeken van reacties van de omgeving en andere mensen. Denken is het verwerken van allerlei informatie die via de zintuigen binnenkomen en dit opslaan, weer koppelen, verbanden en relaties leggen en al de ervaringen omzetten in taalbegrippen. Wij observeren en registreren aan de hand van de gedragingen op de ontwikkellijn Cognitieve ontwikkeling.

2.6	3	3.6	4	4.6
Maakt eenvoudige inlegpuzzels (met knopjes). Begrijpt eenvoudige opdrachten en voert die ook uit.	Gebruikt 'ik'. Legt puzzels met grote stukken, maar zonder knopjes. Maakt bewust plannen. Doet vormen in een vormenstoof.	Stelt waarom - vragen. Denkt hardop. Kent begrippen als moe, koud, honger. Vergelijkt en ordent voorwerpen: weet dat stoel bij tafel hoort.	Benoemt aantal kleuren. Gebruikt begrippen 'Jou' en 'Jij'. Toont besef van tijd, bijv. dag/ nacht. Haalt fantasie en werkelijkheid nog door elkaar. Begrijpt begrippen als koud, moe, honger, arm. Geeft tegenstellingen aan: meisje-jongen, warm-koud. Ordent naar groot – klein.	Weet hoe oud hij is. Kent begrippen als op, onder, meer, minder. Gebruikt tijdsaanduidingen als : "Toen het vakantie was. ...".Maakt vergelijkingen met concreet materiaal: lang-kort dik-dun (grote tegenstellingen). Ziet verschillen tussen afbeeldingen van voorwerpen.

Ontluikende gecijferdheid;

Kinderen maken in dagelijkse gebeurtenissen kennis met tellen en telwoorden. Je mag 'een' snoepje, nog zoveel nachtjes slapen, je bent 'drie'. Jonge kinderen leren via spel en via dagelijkse gebeurtenissen dat er cijfersymbolen bestaan zoals huisnummers, de klok, de telefoonnummers. Ze kopiëren volwassenen en andere kinderen die voorwerpen tellen en weten zo dat ze voor twee voeten twee schoenen nodig hebben. Wij observeren en registreren aan de hand van de gedragingen op de ontwikkellijn Ontluikende gecijferdheid.

2.6	3	3.6	4	4.6
Getallen oefenen aantrekkingskracht uit. Weet dat hij twee schoenen heeft. Kan nog niet tellen.	<i>Getallen:</i> Weet dat een verzameling uit één, twee, drie of meer kan bestaan.	Kent wat cijfers. Weet dat de woorden één, twee drie in een vaste volgorde staan. Telt akoestisch (alsof het een versje is). Zegt de telrij op, vaak nog foutief. Raakt voorwerpen	Vertelt hoeveel jaar hij is door het juiste aantal vingers op te steken. Begint hardop te tellen, nog foutief (akoestisch tellen). Telt zonder betekenis en noemt de telrij in willekeurige volgorde of slaat getallen over. Zegt de telrij op als liedje of versje. Vergelijkt grotere hoeveelheden (met een groot	Overziet een groepje van twee en drie zonder te tellen. Telt voorwerpen, aanvankelijk asynchroon (voorwerpen overslaan of meerdere voorwerpen aanwijzen bij een telwoord). Telt later synchroon. Praat over voorwerpen

		aan en zegt er een getal bij. Vertelt hoe oud hij is door vingers op te steken.	verschil in aantal) op het oog op: meer, minder, meeste, minste. Denkt na over begrippen als (heel) veel en (heel) weinig. Past met eigen lichaam ruimtelijke begrippen toe." Ik zit achter de kast, onder de tafel, op de stoel".	die niet direct zichtbaar zijn (voorstellingsvermogen). Wijst voorwerpen aan in ruimte, ook met ogen dicht. Kent de namen driehoek, rondje, vierkant.
--	--	---	--	---

Ontluikende geletterdheid;

Door het voorlezen en (zelfstandig) bekijken van prentenboeken raken kinderen op jonge leeftijd al vertrouwd met boeken. Ze ontdekken en ervaren dat geschreven taal een functie heeft en krijgen in de gaten dat er een relatie bestaat tussen geschreven en gesproken tekst. Als kinderen letters of woorden gaan herkennen, dit is de 'm' van mama willen ze ook zelf echte letters gaan schrijven, overschrijven of al uit het hoofd. Dit proces mondt uiteindelijk uit in lezen en schrijven. Wij observeren en registreren aan de hand van de gedragingen op de ontwikkellijn Ontluikende geletterdheid.

2.6	3	3.6	4	4.6
Heeft belangstelling voor (prenten) boeken. Krijgt belangstelling voor een verhaal. Krijgt in de gaten hoe een boek werkt.	Vindt het leuk om voorgelezen te worden. Houdt het boek goed vast. Kijkt naar bladzijden (platen) van links naar rechts en slaat om. Herkent favoriete boek.	Begint interesse te krijgen in geschreven tekst. Leest een verhaal aan de hand van de plaatjes. Kan rijm in woorden herkennen.	Spelen met letters. Toont belangstelling voor boeken (boekoriëntatie). Kan inhoud al beetje voorspellen n.a.v de omslag van het boek. Doet PM na als zij stukjes uit het boek uitbeeldt. Beleeft zichtbaar plezier aan voorlezen, rijmpjes en boeken. Gebruikt lettermateriaal niet om woorden te maken, maar om figuren te maken of te bouwen, Wordt zich bewust van klanken in woorden.	Overgangsfase: Heeft meer gevarieerde interesse voor boeken. Speelt een voorgelezen verhaal na m.b.v. aanwijzingen van de pedagogisch medewerker. Doet alsof hij kan schrijven. Schrijft naam in krabbels.

3.1

Het individueel rapport

KIJK! maakt aan de hand van de observaties en registraties een individueel rapport op voor elke peuter. Op dit rapport wordt iedere registratie aangegeven in een balk met een bepaalde kleur.

De eerste registratie is in rood, de tweede registratie in het groen, de derde registratie in het blauw en eventueel een vierde registratie in het geel. De pijl in dezelfde kleur geeft de kalenderleeftijd (de daadwerkelijke leeftijd op het moment van de registratie) aan en de gekleurde balk geeft de ontwikkelleeftijd aan. Tussen de registraties door observeren wij de kinderen en noteren voorafgaand aan een registratie minimaal 2 (kwalitatief hoogwaardige) observaties in ons volgboekje KIJK! van iedere peuter op onderstaande 10 ontwikkelingsgebieden. Deze observaties worden in KIJK! ingevoerd en besproken met de directe collega. Zie jij wat ik zie? Hoor jij wat ik hoor?

Na de half jaarlijkse registraties zullen wij dit rapport met u bespreken en volgt er een 10 min. oudergesprek.

Formulier "KIJK! 0-4 voorbereiding oudergesprek" wordt als basisformulier gebruikt ter voorbereiding van het oudergesprek. Ouders en pedagogisch medewerkers vullen dit ook in en de ouders nemen het ingevulde formulier mee naar het oudergesprek. Het KIJK! Peuter Rapport wordt besproken en eventuele afspraken worden gemaakt.